

SYLLABUS

Syllabus of the course is divided in to two sections
Theory and Practicals

Theory (26 Periods)

- Azollo introduction and scope
- Species of Azolla & classification
- Characteristic of Azolla
- Chemical combustion of Azolla
- Objective of Azolla
- Azolla production: I. Requirements for Azolla growth
- II. Selection of location for the pond Method of production of Azolla
(Standing water Method)
(Nursery Method)
- Harvesting of Azolla
- Benefits of Azolla
- Application of Azolla in rice field
- Pest and Disease control in Azolla Farming

Practicals (24 Periods)

- Scientific Classification of Azolla
- Study of external morphology of Azolla
- Study of internal anatomy of Azolla
- Study of Habit and habitat of Azolla
- Study of Reproduction of Azolla
- Study of Azolla cultivation method
- Azolla production and harvesting
- Study of pest and control in Azolla farming

Certificate Course

AZOLLA PRODUCTION

COURSE OUTCOMES -

- Students Will be able to cultivate Azolla Production in a limited space and describe the Azolla farming
- The interested students will get the knowledge of Azolla farming
- Students will get the employment.
- They can generate the employments.
- Azolla an ecofriendly Bio fertilizer and livestock fodder
- Will get the knowledge of biodiversity of Azolla

DURATION/CREDITS OF THE COURSE -

The course will be take 50 periods to complete and it will carry 2 credits. It will be divided in to two parts Part-1 will be theory and Part-2 will have practicals.

EVALUATION OF THE COURSE-

Evaluation of the course will be carried out at the end of course. Evaluation will be carried out as a theory examination (25 marks) + Practical and Continuous Assessment for 25 marks.

The students who secure 50% of marks will be awarded with the Course Certificate.

ADMISSION PROCEDURE-

At the start of an academic year students will be asked to register for the course and admission will be given to the students on first come first serve basis.

LATE RAMESH WARPUDKAR
ACS COLLEGE, SONPETH,
DIST. PARBHANI

DEPARTMENT OF BOTANY

CERTIFICATE COURSE
AZOLLA PRODUCTION

YEAR - 2023-24

INFORMATION
BROCHURE

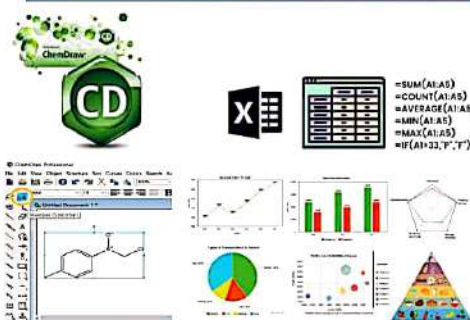

HSP.M.Sonpeth's
LATE RAMESH WARPUDKAR
ACS COLLEGE SONPETH DIST.
PARBHANI

(Affiliated to Swami Ramdasraa Teerth Marathwada University Nanded)

CERTIFICATE COURSE IN CHEMISTRY
APPLICATION OF ICT TOOLS IN CHEMISTRY (AITC)

DEPARTMENT OF CHEMISTRY

ORGANIZING COMMITTEE
Academic Year 2023-24

Mr. S.M. Devraye
Convener & Head
smdevraye@gmail.com
9970843929

Dr. V.D. Ragole
Coordinator
vikasragole@gmail.com
9960692867

Ms. N.T. Rasal
Joint Coordinator

Dr. V.D. Satpute
Principal
L.R.W.ACS College Sonpeth Dist. Parbhani

COURSE CONTENTS

Chem Draw: The course consist the chemistry software Chem Draw for drawing chemical structures. One can draw from scratch using atoms, bond, ring and group tools-perfect for students. The software is useful for elucidation of NMR and Mass spectra of chemical compounds.

MS Excel:

- ❖ Data Entry and Storage.
- ❖ Performing Calculations.
- ❖ Data Analysis and Interpretation.
- ❖ Reporting and Visualizations.
- ❖ Collection and Verification of Analytical Data.
- ❖ Graphical Representation of Experimental results.

Charts and Graphs: Popular graph type include line graph, bar graphs, pie charts, scattered plots and histograms. Graphs are a great way to visualize data and display statistics. For example, a bar graph or chart is used to display numerical data and display independent of one another.

COURSE OBJECTIVES

- ✓ To sensitize students about importance of popular chemistry software and ICT tools.
- ✓ To enable students to know about various specific software in chemistry.
- ✓ To inculcate essential skills required for analysis of chemical compounds or mixtures.
- ✓ To impart skills for use of chemistry software's and computer useful for analytical purpose.
- ✓ To know various computer techniques for greater accuracy.
- ✓ Facilitates a habit of research report writing by analytical thinking and measured approach towards any problem.

- ✓ Is useful for everyone - teachers, students and professionals.

COURSE OUTCOMES

5. Students will become able to operate chemistry software.
6. Students will become able to analyse and write correct report for the chemical compound.
7. Students will adopt skills of sketching of molecular structures.
8. Students will become confident to conduct experiments in chemical industries.

ELIGIBILITY: Regular B.Sc. T.Y. Admitted Students

DURATION: The duration of this course is 3 Months (50 Lectures).

The program schedules are divided into two parts; first part covers basic operation of use of software's and second part covers laboratory work. After successful completion of the course certificate will be issued to the participants students.

FEES: Course will be free of cost.

DISCUSSION FORUM

Students are advised to use Discussion Forum. Discussion forum will facilitate asynchronous group discussions and group work. It will encourage students to think critically and share their thoughts before or beyond live teaching. WhatsApp Group of enrolled students will serve the purpose of discussion forum.

Hanuman shikshan prasarak Mandal, Sonpeth

Late Ramesh Warpudkar ACS College, Sonpeth Dist. Parbhani

Academic Year : 2023-2024

(An Activity of Department of Commerce)

Certificate Course on Modern Banking

Certificate Course Syllabus

Duration: 30 Hrs.
40

Marks: 50

Course Objectives:

- 1 To enlighten the students with Introduction of banking concept and dynamic services.
- 2 To expose the student to Banking operations and management.
- 3 To enable the students familiarizing with banking law and practice.

Course Outcomes

- 1 It is helpful to acquaint the knowledge of banking procedure
- 2 It is helpful to understand the detail knowledge of banking and financial situations
- 3 It is helpful to enable Banking, Economics, and management experience

Course Content

Unit I:

Introduction to Banking:

(10 Hours)

Banking History, Types of Banking in India, Banking Functions, different types of Products and services, Challenges of Banking,

Unit II:

Reserve Bank of India:

(10 Hours)

History of Imperial Bank, Establishment and Nationalization of Reserve Bank of India, Role of RBI as a Central Bank,

Unit III:

Account opening Process:

Account Opening, filling the various banking forms, KYC form, fills the loan application, submission of necessary documents.

10 Hours)

Unit IV:

Banking Operations:

Types and benefits of Accounts in Banks, Types of Deposits , Different Forms in Banking – NEFT, RTGS, Demand Draft, Banks Cheque. Online Banking: Debit Card, Credit Card Point of Sale (POS), Aadhar enabled Banking.

10 Hours)

Prescribed Text Books / Recommended Books:

1. Banking Law, Theory and Practice – Sundaram and Varshney – Sultan Chand Co.,
2. Banking and Financial Systems – B. Santhanam (Margham Publishers)
3. Banking Law, Theory and Practice- S.N. Maheswari, Kalyani Publications.
4. Banking Business: Dr. M. D. Kachave, Dr. R. V. Ghadge, Dr. Balaji Kamble (Shraddh Publication Solapur)

Scheme of Evaluation

Q.1 Multiple Choice Question	Credit – 1 (25 points)
Q.2 Presentation/ Practical Test	Credit – 1 (25 points)
Q.3 Group Discussion / Oral Test	Credits – 2 (50 points)

॥ ज्ञानात् धर्मं ततः सखम ॥

Hanuman Shikshan Prasarak Mandal's

**LATE RAMESH WARPUDKAR ACS COLLEGE,
SONPETH DIST. PARBHANI**

DEPARTMENT OF ENGLISH

**Certificate Course
in
Communicative English**

Academic Year

2023-24

Late Ramesh Warpudkar ACS College, Sonpeth

Value Added Certificate Course: 2023-24

Certificate Course in Communicative English

Syllabus

Unit I:- Basic Grammar- Word Classes:

10 Hours

- Open Word Classes: - Nouns, Verbs, Adjectives, Adverbs, Pronouns
- Closed Word Classes: - Pre-determiners, Determiners, Numerals, Enumerators, Prepositions, Conjunctions, Auxiliary Verbs, Interjection

Unit II:- Kinds of Communication Skills

10 hours

- Written Communication
- Oral Communication
- Verbal Communication
- Visual Communication

Unit III:- Spoken Communication

10 Hours

- Meeting People, Exchanging Greetings and Taking Leave
- Introducing Yourself
- Introducing People to Others
- Making Inquiries on the Phone
- Thanking Someone and Responding to Thanks
- Inviting, Accepting and Refusing an Invitation
- Apologizing and Responding to an Apology
- Asking for, Giving and Refusing Permission

Learning Resources:

- 1) T Balsubramaniam : A Textbook of Phonetics for Indian Students
- 2) 'Prism: Spoken and Written Communication, Prose & Poetry' published by Orient Longman

❖ Assessment and Evaluation:

Oral Test
MCQ Test-

20 Marks

10 Marks.

Dr. Jaybhay V.K.

PRINCIPAL
Late Ramesh Warpudkar (ACS)
College, Sonpeth Dist. Parbhani

Hanuman Shikshan Prasarak Mandal's
LATE RAMESH WARPUDKAR ACS COLLEGE, SONPETH
DIST.PARBHANI
DEPARTMENT OF ENGLISH
Certificate Course in Communicative English
Academic Year: 2023-2024

Title: Value Added Certificate Course in Communicative English

Course Code: ENGSSD

Duration of the Program: 40 Hours

Training Duration:

August to September 2023

No. of Students: 10

No registration fees

Certificate will be issued after the completion of the course.

Course Overview

The Department of English conducted a Value Added Course on “ **Certificate Course in Communicative English**” taking into consideration the need of the hour. General English courses are offered for all the students but there is a special need to conduct a relevant course that caters to the need of teaching and learning English language. In order to ignite the hidden spark of the students, especially from rural area and to develop better communication skills, it becomes necessary to conduct a value added course on spoken English so that students will learn to communicate in English.

The aim behind the value Added Course was to encourage the students to speak English so they can use English in day-to-day communication and to build up their confidence. Rural as well as urban students should be familiar with English Letters and Sounds through listening and to develop grammatical competence.

Objectives:

To encourage the students to speak English.

To enable students to use English in day-to-day communication.

To build up their confidence in the usage of English.

To make the learners familiar with English Letters and Sounds through listening.

To enable students to develop grammatical competence.

Eligibility: Any student admitted in the college

Name of the Resource person-

1) Dr. Jaybhaye V.K. (Coordinator, CCCE)

Outcomes-

- Students become familiar with English Letters and Sounds through listening.
- Students get updated in the direction of attaining fluency in speech.
- Students get acquainted with the English Word Classes.
- Students make use of English in day-to-day communication.

PRINCIPAL

Late Ramesh Warpudkar (ACS)
College, Sonpeth Dist. Parbhani

पाठ्यक्रम

हनुमान शिक्षण प्रसारक मंडल सोनपेठ संचालित
के रामेश्वरपुरकर महाविद्यालय सोनपेठ जिला परभणी
हिंदी विभाग त्रैमासिक प्रमाणपत्र पाठ्यक्रम
हिंदी भाषा शिक्षण

L Listening skill

S speaking skill

R Reading skill

W writing skill

1) श्रवण कौशल्य

श्रवण कौशल का अर्थ

श्रवण कौशल का महत्व

श्रवण कौशल उद्देश्य

श्रवण कौशल विधियां

2) मौखिक अभिव्यक्ति

मौखिक अभिव्यक्ति अर्थ

मौखिक अभिव्यक्ति महत्व

मौखिक अभिव्यक्ति उद्देश्य

मौखिक अभिव्यक्ति विधियां

3) वाचन कौशल

वाचन कौशल का अर्थ

वाचन कौशल का महत्व

वाचन कौशल उद्देश्य

वाचन कौशल आधार

4) लेखन कौशल

लेखन कौशल अर्थ

लेखन कौशल महत्व

लेखन कौशल उद्देश

लेखन कौशल गुण

8/5
डॉ. पडवकर

पडवकर
डॉ. सुलकर्णी व्ही. पी.

पडवकर

PRINCIPAL
Late Ramesh Warpudkar
(ACS) College, Sonpeth
Dist. Parbhani (MS)

छात्रों के लिए सूचना

दि. 1-अंगस्त 2023

महाविद्यालय के सभी छात्रों को सूचित किया जाता है कि हिन्दी विभाग की ओर से शैक्षणिक वर्ष 2023-24 के लिए हिन्दी विभाग 'हिन्दी माया शिक्षण' इस तैमासिष्ठ प्रमाणपत्र पाठ्यक्रम का आयोजन करने जा रहा है। महाविद्यालय के जो भी छात्र इस प्रमाणपत्र पाठ्यक्रम के लिए सहभाग लेना चाहते हैं उनसे अनुरोध है कि वे हिन्दी माया शिक्षण पाठ्यक्रम के निदेशात्र डॉ. वडचकर शिवाजी से मिलकर अपना सहभाग दर्ज करें। इस पाठ्यक्रम के लिए कुल 18 छात्रों को सहभाग होगा इसीलिए जल्द से जल्द अपना पंजीकरण करवा लें।

 निदेशात्र

डॉ. वडचकर एच. ए.

 प्रमुख
 Late Ramesh Warpudkar
 (Hindi) College, Sonpeth
 Dist. Parbhani (MS)

१हनुमान शिक्षण प्रसारक मंडळ, सोनपेठ संघमित

कै. रमेश वरपूडकर महाविद्यालय, सोनपेठ.

इतिहास विभाग : प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम
विषय:- पर्यटन विकास

बी. ए. प्रथम/द्वितीय/तृतीय वर्षासाठी

सत्र	अभ्यास पत्रिकेचे नाव	आठवड्यांच्या तासिका	एकूण तासिका	अंतर्गत गुण	सत्र गुण	एकूण गुण	श्रेयांक
सत्र पाहिले	पर्यटन विकास	04	50	10	40	50	2

पर्यटन विकास उद्देश

१) रोजगार निर्मिती:-

पर्यटन हा रोजगार निर्मिती करणारा उद्देश आहे पर्यटन हा सेवा स्वरूपाचा उद्योग असल्यामुळे याद्वारे स्थानिक लोकांना फार मोठ्या प्रमाणात रोजगार मिळू शकतो.

२) परकीय चलन:-

पर्यटन हा परकीय चलन मिळवून देणारा उद्योग आहे या उद्योगात कोणत्याही कच्च्या मालाची गुंतवणूक न करता उपलब्ध असलेल्या पर्यटन आकर्षण राष्ट्राचे आर्थिक स्थिती सुधारता येते

३) राष्ट्रीय बंधुत्वाची भावना विकसित करणे:-

पर्यटन विकासामुळे देशी आणि विदेशी पर्यटनाद्वारे तरुण तरुणांमध्ये राष्ट्रीय बंधुत्वाची भावना विकसित होत असते हा एक पर्यटनाचा फार मोठा उद्देश आहे

४) बाजारपेठांचा विकास:-

पर्यटन विकासाद्वारे पर्यटन आकर्षण स्थळी बाजारपेठांचा विकास करणे आणि पर्यटनाची बाजारपेठ विकसित करणे असे दुहेरी उद्देश साध्य करण्यासाठी पर्यटन उद्योगाचा विकास होणे फार आवश्यक आहे

५) राष्ट्रीय साधन संपत्तीचा विनियोग करणे:-

प्रत्येक राष्ट्रात त्या त्या राष्ट्राची वैशिष्ट्यपूर्ण साधन संपत्ती असते या साधनसंपत्तीचे पर्यटन आकर्षण असते पर्यटन विकासांमुळे राष्ट्रीय साधन संपत्तीचे संरक्षण आणि संवर्धन होत असते

६) नवीन वसाहतीची निर्मिती:-

Amr
D.D. - Amr S.D.

Ramesh Warpudkar
PRINCIPAL

Late Ramesh Warpudkar (ACS)
College, Sonpeth Dist. Parbhani

पर्यटन विकासामुळे पर्यटन स्थळांच्या परिसरात नवीन नवीन वसाहती निर्माण होत असतात त्या ठिकाणी फार मोठा रोजगार निर्माण होत असतो म्हणून नवीन नवीन पर्यटनवसाहती निर्माण होत असतात हा एक पर्यटन विकासाचा महत्वाचा उद्देश आहे

७) आंतरराष्ट्रीय सामाजिक सामंजस्य:-

पर्यटन उद्योग हा केवळ आनंद लुटणे मनोरंजन किंवा अर्धा जण एवढ्या पुरतेच मर्यादित नसून या व्यवसायातून सामान आंतरराष्ट्रीय सामाजिक संबंध साप्ता येते

८) शिक्षण आणि संशोधन:-

पर्यटन विकासामुळे प्रत्येक व्यक्तीला ज्ञान मिळवणे त्याचा व्यक्ती आणि सामाजिक विकास साधने संशोधन वृत्तीची वाढ होणे विज्ञान व तंत्रज्ञानाची देवाणघेवाण होते इत्यादीमुळे शिक्षण आणि संशोधनांमध्ये पर्यटन विकासाचा फार मोठा वाटा असतो

९) ऐतिहासिक संवर्धन:-

ऐतिहासिक संवर्धन हाही पर्यटन विकासाचा मागील महत्त्वपूर्ण उद्देश आहे

१०) पर्यटन स्थळांचा विकास:-

पर्यटनामुळे पर्यटन स्थळांचा विकास होतो चांगले रस्ते शुद्ध पाणी विद्युत गॅस पुरवठा आरोग्यविषयक सेवा बांधकाम इत्यादीचा फार मोठा विकास होत असतो

अशा पद्धतीने पर्यटन विकासामधून राष्ट्राचा व पर्यटन केंद्र परिसरातील लोकांचा वेगवेगळ्या घटकातून विकास होत असतो म्हणून वरील सर्व घटकातून पर्यटन विकासाचा आपल्याला उद्देश दिसून येतो

पर्यटन विकास उपयोगिता

१) रोजगाराची संधी मिळते:-

पर्यटनाचा विकास झाला तर फार मोठ्या प्रमाणात रोजगाराची निर्मिती होते.

२) व्यक्तिगत व देशाची आर्थिक प्रगती होते:-

पर्यटन विकासामुळे प्रत्येक व्यक्तीची वैयक्तिक विकास होतो त्याचबरोबर देशाच्या आर्थिक प्रगतीमध्ये सुद्धा फार मोठा हातभार लागतो

३ दळणवळणाचा विकास होतो:-

पर्यटन विकासामुळे पण वडाच्या फार मोठ्या सुविधा वाढतात.

४) संस्कृतीक देवाण-घेवाण वाढते:-

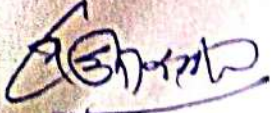
पर्यटन विकासामुळे देशात व देशांतर्गत सांस्कृतिक देवाण-घेवणाची वाढ होते

५) धर्मनिरपेक्षता वाढीस लागते:-

पर्यटन विकासामुळे धर्माधर्मातील तीळ कमी होतो व धार्मिक सलोखा वाढतो संदर्भ ग्रंथ:-

सहल एक दिवसाच्या परिसरात पुण्याच्या, स्नेहल प्रकाशन, पुणे

डॉ. अनिल कठारे - मराठवाड्यातील लेणी, कल्पना प्रकाशन, नांदेड

PRINCIPAL
Late Ramesh Wanjurkar (ACS)
College, Sonpeth Dist. Parbhani

सांची लालचंद एण्ड संस, दरियागंज, नई दिल्ली

डॉ. अनिल कठारे व डॉ. अरुण दळवे - राष्ट्रकूटांची राजधानी कंधार, कल्पना प्रकाशन नांदेड २००५

डॉ. एच.सी.जैन- इंडियन हिस्टॉरिकल प्लेसेस (अनुवादक - डॉ. एम.व्ही. काळे) के, सागर पब्लिकेशन, पुणे २००७

डॉ. रा.श्री. मोरवंचीकर - दक्षिण काशी पैठण

• डॉ. अनिल सिंगारे (संपा.) - प्राचीन भारताचा इतिहास (इ.स. ६४७ पर्यंत) अरुणा प्रकाशन लातूर २०१३

• डॉ. उत्तम सावंत - मराठवाडयातील किल्ले, मराठवाडा साहित्य प्रकाशन सहकारी संस्था नांदेड २००१

प्रा. आर.टी. राठोड उदगीरचा इतिहास आणि संस्कृती १९६८

प्रा. शिवाजी सगर उदगीरचा राजकीय वा सांस्कृतिक इतिहास, शिल्पा प्रकाशन, उदगीर २०११

प्रा. भगवान काळे मराठवाडा काल आणि आज १९८६

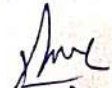
डॉ. सोमनाथ रोडे औरंगाबाद - २०११ मराठवाडयाचा इतिहास, विद्या बुक्स पब्लिशर्स

डॉ. जयद्रथ जाधव (संपा.) लातूर वसा आणि वारसा, अरुणा प्रकाशन लातूर २०१७.

डॉ.प्र.न.देशपांडे (संपा), शारदीय, (शोधनिबंध संग्रह) आखिल महाराष्ट्र

इतिहास परिषद, पाचवे अधिवेशन, १९९६, श्यामलाल अभियांत्रिक महाविद्यालय, उदगीर.

सुधाकर देशमुख, उदगीरचा इतिहास, जनशक्ती वाचक चळवळ औरंगाबाद, २०१०.

प्रा. डॉ. अ. स. देशपांडे ११३१.११

अनुक्रमणिका

प्रकरण पहिले १) पर्यटनाची ओळख:-

- १) पर्यटनाचा अर्थ पर्यटनाच्या व्याख्या
- २) पर्यटनाची ऐतिहासिक पार्श्वभूमी
- ३) पर्यटनाचे प्रकार
- ४) पर्यटनाचे स्वरूप आणि व्याप्ती
- ५) पर्यटनाच्या प्रेरणा

प्रकरण दुसरे २) पर्यटन विकास:-

- १) पर्यटन विकासाचे उद्देश आणि महत्व
- २) भारतीय पर्यटन विकासाचे टप्पे
- ३) भारतीय पर्यटन विकास महामंडळ (आय.टी.डी.सी)
- ४) महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ (एम.टी.डी.सी.)

३) प्रकरण तिसरे:- नियोजन आणि व्यवस्थापन

- १) नियोजन, बाजारपेठ, जाहिरात

प्रकरण चौथे:- ऐतिहासिक पर्यटन स्थळे

- १) लेण्या - अजिंठा, वेरूळ, शिऊर, माहूर, पितळखोरा, औरंगाबाद, महाबलीपुरम, अंबाजोगाई, खरोसा, उस्मानाबाद
- २) किल्ले देवगिरी, कंधार, उदगीर, औसा, माहूर, रायगड
- ३) स्मारके - बीबी का मकबरा, गोलघुमट, चैत्यभूमी, ताजमहल

PRINCIPAL

Late Ramesh Warpudkar (ACS)
College, Sonpeth Dist. Parbhani

Date- 14-12-2023

प्रति,
मा. प्राचार्य,
कै.रमेश वरपूडकर ACS महाविद्यालय, सोनपेठ.
जिल्हा- परभणी.

विषय:- राज्यशास्त्र विषयातील सर्टिफिकेट कोर्सला संमती देणे बाबत.

महोदय:- वरील कारणे आपणास विनंती करण्यात येते की, दिनांक 5/12/2023 व 13/12/2023 रोजीच्या राज्यशास्त्र विभागाच्या घेतलेल्या बैठकीनुसार बहुमताने असा निर्णय घेण्यात आला की, राज्यशास्त्र विषयांमध्ये सर्टिफिकेट कोर्स सुरू करण्याचे ठरवण्यात आले. तरी आपणास विनंती आहे की वरील सर्टिफिकेट कोर्स सुरू करण्यास व त्याचा अभ्यासक्रम शिकवण्यास मान्यता देऊन सहकार्य करावे.

सर्टिफिकेट कोर्स बाबत सविस्तर माहिती खालील प्रमाणे देण्यात येत आहे.

अभ्यासक्रमाचे मराठीत नाव:- 'भारतीय संविधानातील मूलभूत हक्कांच्या तरतुदी आणि लोकशाही'

अभ्यासक्रमाचे इंग्रजी नाव:- 'Provisions of Fundamental Rights and Democracy in Indian Constitution'

अभ्यासक्रमाचे उद्देश (Objective of Syllabus)

- 1:- लोकशाहीचे स्वरूप, वैशिष्ट्ये अभ्यासणे.
- 2:- लोकशाहीचे गुणदोष अभ्यासणे.
- 3:- लोकशाहीचे प्रकार अभ्यासणे.
- 4:- भारतीय संविधानातील मूलभूत हक्कांच्या तरतुदी अभ्यासणे.
- 5:- भारतीय संविधानातील मार्गदर्शक तत्वांची उपयोगिता अभ्यासणे.
- 6:- भारतीय संविधानातील मूलभूत कर्तव्यांचा अभ्यास करणे.

अभ्यासक्रमाची अंमलबजावणी:- शैक्षणिक वर्ष 2023-24 मधील द्वितीय सत्रापासून

अभ्यासक्रमाची व्याप्ती:- महाविद्यालयातील राज्यशास्त्र विभागातील विद्यार्थ्यांशिवाय महाविद्यालयातील बी.ए., बी.कॉम., बी.एससी. च्या सर्व विद्यार्थ्यांना प्रवेश घेता येईल.

Co-ordinator
BAC
14/12/2023

PRINCIPAL
Late Ramesh Warpudkar (ACS)
College, Sonpeth Dist. Parbhani

अभ्यासक्रम Syllabus

प्रकरण 1 पहिले:- लोकशाही Chapter1 :- Democracy

- * Meaning and definition of Democracy
- लोकशाहीची व्याख्या आणि अर्थ
- * Characteristics of Democracy
- लोकशाहीची वैशिष्ट्ये
- * Types of democracy
- लोकशाहीचे प्रकार
- * Merits and demerits of democracy
- लोकशाहीचे गुणदोष
- * Obstacles of democracy
- लोकशाहीतील अडथळे

प्रकरण2:- दुसरे:- घटनात्मक तरतुदी

Chapter1:-Constitutional provisions

- * Fundamental rights
- मूलभूत अधिकार
- * directive principles of states policy
- राज्याची नीती निर्देशक तत्त्वे
- * fundamental duties
- मूलभूतकर्तव्य

वरील अभ्यासक्रमावर आधारित एकूण 25 तासिका घेण्याचे ठरले असून लोकशाही हे प्रकरण प्रा. डॉ. बी. व्ही. आंधळे हे घेतील तर घटनात्मक तरतुदी हे प्रकरण प्रा. डॉ. गोलकर के. एम. हे घेणार असून वरील प्रकारे सर्टिफिकेट कोर्सचा अभ्यासक्रम पूर्ण करण्यात येणार आहे. तरी वरील सर्टिफिकेट कोर्सच्या अभ्यासक्रमाच्या प्रस्तावास मान्यता देऊन सहकार्य करावे

प्रा. डॉ. बी. व्ही आंधळे

प्रा. डॉ. गोलकर के. एम.

राज्यशास्त्र विभागप्रमुख

के. रमेश वरपूडकर ACS महाविद्यालय, सोनपेठ.

जिल्हा- परभणी.

PRINCIPAL
Late Ramesh Warpudkar (ACS)
College, Sonpeth Dist. Parbhani

Hanuman shikshan prasarak Mandal, Sonpeth

Late Ramesh Warpudkar ACS College, Sonpeth Dist. Parbhani

॥ ज्ञानं धर्मं ततः सख्यम् ॥

Effective from Academic Year : 2021-2022

(An Activity of Department of Public Administration)

Certificate Course on Awareness About Right To Information

Certificate Course Syllabus

Duration: 30 Hrs.

Marks: 50

Course Objectives :

1. Clarifying the concept of Right to Information.
2. To sensitize the youth about the need for Right to Information.
3. Creating awareness about Right to Information.
4. Understanding the RTI procedure

Course Outcomes:

1. Youth understood the concept of Right to Information.
2. Awareness about Right to Information was created among the youth.
3. Youth exercise Right to Information.
4. Right to Information brought the government's irresponsibility under control

Course Content

Unit I:

Historical Background of Right to Information : (7 Hours)
Background on Right to Information Globally, Background of Right to Information in India

Unit II:

Meaning of Right to Information: (6 Hours)
Concept of Right to Information, RTI Act -2005, Article 6-3 and 8 of Right to Information

Unit III:

Impact of Right to Information: (6 Hours)
Impact of Right to Information on Indian Public Administration, Impact of Right to Information on Indian Society

Unit IV:

The reality of power in India:

(5 Hours)

Importance of Right to Information in India, Procedure of Right to Information in India

Unit -V

Challenges before Right to Information in India:

(6 Hours)

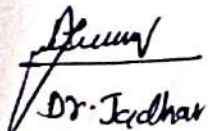
Illiteracy in India, lack of Information Technology

Prescribed Text Books / Recommended Books:

1. Recent Trends in Public Administration – Dr. Preeti Pohekar – Aruna Publication
2. Report – IInd Administrative Reforms Commission RTI: A Master key of Good Governance
3. RTI Act – 2005 – Anna Hajare

Scheme of Evaluation

Q.1 Multiple Choice Question	Credit – 1 (25 points)
Q.2 Presentation/ Practical Test	Credit – 1 (25 points)
Q.3 Group Discussion / Oral Test	Credits – 2 (50 points)

Dr. Jadhav A.K.
(Course Coordinator)

Dr. Somvanshi M.L.
(H.O.B.)

PRINCIPAL
Late Ramesh Warpudkar (ACS)
College, Sonpeth Dist. P. Pin: 431516

Late Ramesh warpudkar ACS college sonpeth

समाजशास्त्र विभाग

Aspects of Personality Development

(CERTIFICATE COURSE)

व्यक्तिमत्व विकासाचे पैलू

SYLLABUS

शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२

प्रस्तावना (Introduction)

मानव हा समाजप्रिय प्राणी असल्यामुळे प्राचीन काळापासूनच तो समूहाने जीवन जगू लागला व आपल्या गरजांची पूर्तता करू लागला, यातूनच विविध संस्थेचा उदय झाला. कुटुंब संस्था, विवाह संस्था, अर्थसंस्था, राज्यसंस्था, शिक्षण संस्था, धर्म संस्था यांची निर्मिती मानवाने केली आणि या विविध संस्थांच्या माध्यमातून मानवाने आपल्या गरजांची पूर्तता केली. व्यक्तिमत्व विकासात या विविध संस्था प्रत्यक्ष-अप्रत्यक्षरीत्या सहभागी असतात. आपण कसे आहोत, कसे असायला हवे आणि कसे असायला नको याची जाणीव आपल्याला कुटुंबातून, नातेवाईकांकडून, मित्रांकडून, शिक्षकांकडून, हितचिंतकांकडून करून दिली जाते. म्हणजे हे सर्व घटक आपले व्यक्तिमत्व अधिक आकर्षक कसे होईल यासाठी प्रत्यक्ष अप्रत्यक्षरीत्या प्रयत्न करत असतात. व्यक्तिमत्व दृश्य स्वरूपाचे असते हाच एक मोठा गैरसमज आहे. अर्थातच, आपण कसे दिसतो हा सुद्धा व्यक्तिमत्त्वाचा पैलू आहे पण त्यासोबत बोलणे, चालणे, वागणे, व्यक्त होण्याची शैली, स्वभावातील गुणदोष, इत्यादी गोष्टी सुद्धा त्यात येतात. त्या ओळखून, आवश्यक बदल करून स्वतःला व्यक्त करणे सादर करणे म्हणजे व्यक्तिमत्व विकास.

A. उद्दिष्टे - (Objectives)

१. व्यक्तिमत्व विकास प्रक्रिया अवगत करून देणे.
२. व्यक्तिमत्व विकासाचे मार्ग विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहोचवणे.
४. व्यक्तिमत्व सुधारण्यासाठी कशाची आवश्यकता आहे याची विद्यार्थ्यांना जाणीव करून देणे.
५. व्यक्तिमत्व विकासात कौशल्याचे आवश्यकता स्पष्ट करणे.

B. उपयोगिता - (Outcomes)

१. या कोर्सद्वारे व्यक्तिमत्व विकास प्रक्रिया विद्यार्थ्यांना अवगत होईल
२. या कोर्स द्वारे व्यक्तिमत्व विकास कोणकोणत्या मार्गाने केला जाऊ शकतो याची माहिती विद्यार्थ्यांना प्राप्त होईल
२. या कोर्स द्वारे विद्यार्थ्यांना व्यक्तिमत्व विकासासाठी काय करावे आणि काय करू नये याची माहिती करून दिली जाईल.
३. कौशल्य म्हणजे काय हे या कोर्स द्वारे विद्यार्थ्यांना अवगत होण्यास मदत होईल.
४. कौशल्य म्हणजे काय आणि कौशल्य विकास कशा पद्धतीने केला जातो याचे ज्ञान विद्यार्थ्यांना होईल.

प्रकरण पहिले : व्यक्तिमत्व: १० गुण

१. व्यक्तिमत्व : व्याख्या, अर्थ, स्वरूप २. व्यक्तिमत्त्वाची वैशिष्ट्ये ३. व्यक्तिमत्व विकासात अनुवंशिकता आणि पर्यावरणाची भूमिका

प्रकरण दुसरे: व्यक्तिमत्त्वाचे पैलू - १० गुण

१.शारीरिक पैलू २.भावनिक पैलू ३.सामाजिक पैलू ४.अध्यात्मिक पैलू

प्रकरण तिसरे व्यक्तिमत्व विकासाचे मार्ग-१० गूण

१.व्यक्तिमत्व विकासाचे मार्ग: अर्थ व स्वरूप २.जबाबदारी व आत्मविश्वास ३.शिष्टाचार व वेळेचे व्यवस्थापन

प्रकरण चौथे:व्यक्तिमत्व सुधारणा-१० गुण १.व्यायाम: अर्थ व प्रकार २.सकस आहार: अर्थ व प्रकार

३.सकारात्मक दृष्टिकोन: अर्थ व महत्त्व.

प्रकरण पाचवे: व्यक्तिमत्व विकास व विविध कौशल्य-१० गुण

१.संवाद कौशल्य: अर्थ प्रकार महत्त्व २.नेतृत्व कौशल्य: अर्थ, प्रकार, महत्त्व ३ जीवन कौशल्य अर्थ स्वरूप व महत्त्व.

तासिका-४५

क्रेडिट-२

गुण-५०

मूल्यमापन:

अंतर्गत गुण: वस्तुनिष्ठ प्रश्नावर आधारित टेस्ट- २० गुण परीक्षा: वस्तुनिष्ठ प्रश्नावर आधारित:३० गुण

संदर्भ सुची

१.व्यक्तिमत्व विकास, स्वामी विवेकानंद, प्रकाशक रामकृष्ण मठ,२०२२

२. मुलांच्या ए टू झेड व्यक्तिमत्व विकासासाठी गो.द.पाहीनकर, साकेत प्रकाशन

३. व्यक्तिमत्व विकास प्राध्यापक डॉक्टर विनय पाटील अथर्व पब्लिकेशन 2014

४. व्यक्तिमत्व विकास आणि भाषिक कौशल्य संपादक नीला जोशी दर्या प्रकाशन 2020

५. व्यक्तिमत्व विकासाचे प्रभावी मार्ग, सीमा गुप्ता अनुवाद सुधीर सेवेकर, साकेत प्रकाशन 2013

६. व्यक्तिमत्व विकास, राम कुलकर्णी, सानिका प्रकाशन, नाशिक

७. मनोविश्लेषण परिचय सिग्मंड फ्राईड, अनुवाद वसु भारद्वाज

LATE RAMESH WARPUDKAR
ACS COLLEGE, SONPETH,
DIST. PARBHANI

DEPARTMENT OF BOTANY

CERTIFICATE COURSE
VERMICOPOSTING

2023-24

INFORMATION
BROCHURE

SYLLABUS

Syllabus of the course is divided in to two sections Theory and Practicals –

THEORY

- Vermicomposting: Introduction and Scope
- Types of Earthworm and Classification Epigeic, Endogeic, Diageic
- Life history of Earthworms (Earthworm Species *Eisenia foetida*)
- Objectives of Vermicompost
- Vermicompost Production: Establishment of Vermicomposting and Vermiwash unit
- Different Methods of Vermicomposting: Small and large scale Bed method, Pit method
- Harvesting the Compost
- Storing and packing of vermicompost
- Precautions while Vermicomposting
- Physico- chemical analysis of vermicompost
- Physical Parameters of vermicompost
- Nutrient content of vermicompost and their role in agriculture
- Benefits of vermicompost
- Pests and diseases of Earthworms

PRACTICALS

- Scientific classification of Earthworm
- Study of external morphology of Earthworm- *Eisenia foetida*
- Study of habit and habitat of Earthworm- *Eisenia foetida*
- Study of Digestive system of earthworm
- Study of Reproduction of earthworm
- Establishment of vermicomposting unit Pit method
- Establishment of vermicomposting unit Bed method
- Establishment of vermiwash unit
- Vermicompost production, harvesting and packaging.
- Study of cocoon and vermicast
- Study of Pests and diseases of Earthworms

COURSE OUTCOMES -

- # Students will be able to compost in a limited space and describe the decomposing process.
- # The interested students will get the knowledge of composting,
- # Students will get the employment, They can generate employments,
- # They will also turn towards organic farming,
- # Will help to maintain the environment pollution free and
- Will get the knowledge of biodiversity of local earthworms.

DURATION/CREDITS OF THE COURSE -

The course will be take 50 periods to complete and it will carry 2 credits. It will be divided in to two parts Part-1 will be theory and Part-2 will have practicals.

EVALUATION OF THE COURSE-

- # Evaluation of the course will be carried out at the end of course.
 - # Evaluation will be carried out as a theory examination (25 marks) + Practical and Continuous Assessment for 25 marks.
- The students who secure 50% of marks will be awarded with the Course Certificate.

ADMISSION PROCEDURE -

At the start of an academic year students will be asked to register for the course and admission will be given to the students on first come first serve basis.

व्यक्तिमत्व विकास प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम सूचना

दि. २०/०६/२३

महाविद्यालयातील सर्व विद्यार्थ्यांना सुचित करण्यात येते की, मराठी विभागाच्या वतीने महाविद्यालयात 'व्यक्तिमत्व विकास प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम' सुरु करण्यात आलेला आहे. ज्या विद्यार्थ्यांना या अभ्यासक्रमास प्रवेश घ्यायचा असेल, त्यांनी मराठी विभागाशी संपर्क साधून, ५-७-२०२३ तारखेपर्यंत आपला प्रवेश फॉर्म भरून प्रवेश निश्चित करावा.

विभागप्रमुख

प्रोफेसर डॉ. बालासाहेब काळे
मराठी विभाग प्रमुख व संशोधक मार्गदर्शक
कै. रामेश वरपुडकर महा. सोनपेठ जि.परभणी

प्राचार्य

PRINCIPAL
Late Ramesh Warpudkar
(ACS) College, Sonpeth
Dist. Parbhani (MS)

हनुमान शिक्षण प्रसारक मंडळ, सोनपेठ संचलित

कै. रमेश वरपुडकर महाविद्यालय, सोनपेठ.

मराठी विभाग : प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम

विषय : मराठी

बी. ए. द्वितीय वर्षासाठी

सत्र	अभ्यास पत्रिकेचे नाव	आठवड्याच्या तासिका	एकूण तासिका	अंतर्गत गुण	सत्र गुण	एकूण गुण	श्रेयांक
तिसरे	व्यक्तिमत्व विकास	०४	५०	१०	४०	५०	०२

उद्दिष्टे :

- १ व्यक्तिमत्व या संज्ञेचे शास्त्रीय स्वरूप समजावून घेणे.
- २ व्यक्तिमत्वाचा अभ्यास वर्गतत्व व गुणतत्व दृष्टीकोणातून करणे.
- ३ प्रगल्भ व्यक्तिमत्वाची वैशिष्ट्ये अभ्यासणे.
- ४ व्यक्तिमत्व विकासावर प्रभाव पाडणारी सामाजिक नियामके अभ्यासणे.
- ५ व्यक्तिमत्व विकासावर प्रभाव पाडणारी सांस्कृतिक नियामके अभ्यासणे.
- ६ स्व विकासासंबंधी रॉजर्सचा दृष्टिकोन अभ्यासणे.
- ७ स्वतः मध्ये आवश्यकतेनुसार परिवर्तन कसे करावे, इतरांशी समायोजन कसे करावे हे शिकता येईल.

८ कौटुंबिक संबंधाचे व्यक्तिमत्व विकासातील महत्व अभ्यासणे.

९ परस्पर संबंध चांगले राखण्याच्या दृष्टीने व्यक्तिमत्व विकासाची योग्य भूमिका अभ्यासणे.

१० मानवी व्यक्तिमत्वातील विविध भावनिक अवस्थांचा अभ्यास करणे.

अभ्यासक्रम:-

प्रकरण ०१

व्यक्तिमत्वाचे स्वरूप, विकासाची प्रक्रिया आणि 'स्व' संकल्पना.

- १ 'व्यक्तिमत्व' या संज्ञेचे शास्त्रीय स्वरूप.
- २ 'व्यक्तिमत्वा' चा अभ्यास : वर्गतत्व दृष्टिकोन, गुणतत्व दृष्टिकोन
- ३ आनुवंशिक नियामके, कौटुंबिक नियामके.
- ४ सामाजिक व सांस्कृतिक नियामके.
- ५ एरिक्सन यांची मनोसामाजिक उपपत्ती.
- ६ संवेदीत, सामाजिक, परिसंवेदित आणि आदर्श 'स्व'.
- ७ स्व विकासाचे टप्पे.
- ८ प्रगल्भ व्यक्तिमत्वाची वैशिष्ट्ये.

प्रकरण ०२

संप्रेषण कौशल्याचा आणि प्रभावी आंतरव्यक्तिक संबंधाचा विकास.

- १ संप्रेषण प्रक्रियेचे स्वरूप, प्रकार.

- २ संप्रेषणातील अडथळे आणि अडचणी.
- ३ परिणामकारक संप्रेषण : श्रावणकौशल्ये.
- ४ प्रभावी संप्रेषणाचे प्रशिक्षण.
- ५ आंतरव्यक्तिक संबंध जोहॅरी प्रारूप, विनिमय विश्लेषण प्रारूप.
- ६ सामाजिक कौशल्यांचा विकास.मुलाखत आणि गटचर्चा.
- ७ सामाजिक कार्यक्रमांचे परिणामकारक व्यवस्थापन.

प्रकरण ३

व्यक्तिमत्व समस्या आणि मानसिक आरोग्य

- १ समस्यांची विवेकपूर्ण जाण.
- २ संघर्षाची आणि जटिल भावनांची हाताळणी.
- ३ मानसिक तणावाचे नियंत्रण.
- ४ मानसिक आरोग्य : सुधारणात्मक, निवारणात्मक.
- ५ वेळेचा सदुपयोग व व्यक्तिगत प्रगती.

अभ्यास पत्रिकेचे प्रारूप :

१) अंतिम सत्र परीक्षा	४० गुण
२) मौखिक परीक्षा	१० गुण
एकुण गुण	५० गुण

प्रश्न पत्रिकेच स्वरूप :

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी स्वरुपाचे पर्यायी प्रश्न.	१५ गुण
प्रश्न २ दीर्घोत्तरी स्वरुपाचे पर्यायी प्रश्न.	१५ गुण
प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)	१० गुण
मौखिक परीक्षा	१० गुण
एकूण गुण	५० गुण

संदर्भासाठी नेमलेली पुस्तके

- १ सामान्य मानसशास्त्र - पंडित र.वि., विदया प्रकाशन, नागपूर.
- २ मनोविकृती शास्त्र - देशपांडे चं. गं., कॉटिनेंटल प्रकाशन, पुणे.
- ३ सायकॉलॉजी ऑफ पर्सनॅलिटी - स्टॅगनर रॉस, मॅक्रगॉ हिल बुक कंपनी
- ४ मानसशास्त्राची मूलतत्वे - पंडित र.वि., विदया प्रकाशन नागपूर.
- ५ बालमानसशास्त्र - काळे प्रेमला, श्रीविदया प्रकाशन, पुणे.
- ६ मनोविकारांचा मागोवा - जोशी श्रीकांत-मॅजेस्टिक प्रकाशन, मुंबई
- ७ समाज मनोविज्ञान - डॉ. माथुर एस. एस.
- ८ मानसिक आरोग्य - चं.गं. देशपांडे

प्रोफेसर डॉ. बालासाहेब काळे
मराठी विभाग प्रमुख व संशोधक मार्गदर्शक
डॉ. रमेश वरपुडकर महा. सोनपेठ जि.परभनी

PRINCIPAL
Late Ramesh Warpudkar
(ACS) College, Sonpeth
Dist. Parbhani (MS)